

Технічні науки

УДК 615.837.3

Зубчук Віктор Іванович

кандидат технічних наук, доцент кафедри БМІ

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Зубчук Виктор Иванович

кандидат технических наук, доцент кафедры БМИ

Национальный технический университет Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Zubchuk Victor

PhD, Associate Professor

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

Наумкіна Зоя Миколаївна

студентка

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Наумкина Зоя Николаевна

студентка

Национального технического университета Украины

«Киевский политехнический институт имени Игоря Сикорского»

Naumkina Zoia

Student of the

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТРУМЕНТУ ФАКОЕМУЛЬСИФІКАЦІЇ ДЛЯ
РІЗНИХ ТИПІВ КОЛИВАНЬ**

**МОДЕРНИЗАЦИЯ ИНСТРУМЕНТА ФАКОЕМУЛЬСИФИКАЦИИ
ДЛЯ РАЗЛИЧНЫХ ТИПОВ КОЛЕБАНИЙ**

**THE PHACOEMULSIFICATION TOOL MODERNIZATION FOR
DIFFERENT TYPES OF OSCILLATIONS**

***Анотація.** В останній час метод факоемульсифікації, став новим стандартом в хірургії катаракт. Було проведено аналіз впливу кожного виду ультразвукових коливань факоголки на утворення термічних пошкоджень ока та втрату оклюзії.*

***Ключові слова:** ультразвук, кришталік, катаракта, факоемульсифікація, іригація, аспірація, п'єзоелементи.*

***Аннотация.** В последнее время метод факоемульсификации, стал новым стандартом в хирургии катаракты. Был проведен анализ влияния каждого вида ультразвуковых колебаний факоиглы на образование термических повреждений глаза и потерю окклюзии.*

***Ключевые слова:** ультразвук, хрусталик, катаракта, факоемульсификация, ирригация, аспирация, пьезоэлементы.*

***Summary.** Recently, the phacoemulsification method has become the new standard in cataract surgery. Ultrasonic vibrations, which came from different nature and also combined in different proportions were analyzed.*

***Key words:** ultrasound, lens, cataract, phacoemulsification, irrigation, aspiration, piezoelectric elements.*

Людське око функціонує для забезпечення зору шляхом передачі світла через рогівку і далі, за допомогою кришталіка фокусує зображення за допомогою кришталіка на сітківці. Через вік або захворювання зір

погіршується, утворюються помутніння та нальоти. Цей дефект ока в медицині відомий як катаракта [1].

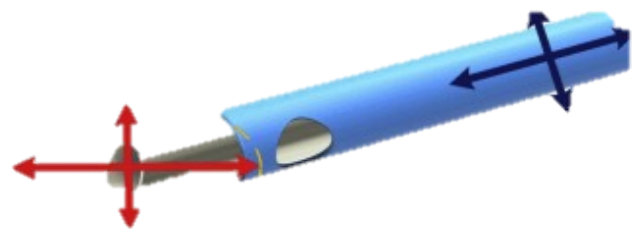
На сьогоднішній день, більшість уражених катарактою кришталиків видаляється за допомогою хірургічної технології під назвою факоемульсифікація.

Ультразвукові коливання, що подаються на факоручку можуть мати характер поздовжніх, крутильних або вигнутих, а також поєднуватися в різних пропорціях, утворюючи композитні коливання різної форми для уникнення втрати утримування і різних уражень задньої стінки сітківки.

Для торсійних коливань використовується крутильні рухи робочої частини ультразвукового інструменту в поєднанні з вигнутою факоголкою Кельмана. За рахунок вигину ротаційні рухи трансформуються в рухи, траєкторія яких близька до поперечних коливань.

Рис. 1. Модель торсійної факоемульсифікації [2]

Рис. 2. Модель еліпсійної факоемульсифікації [2]

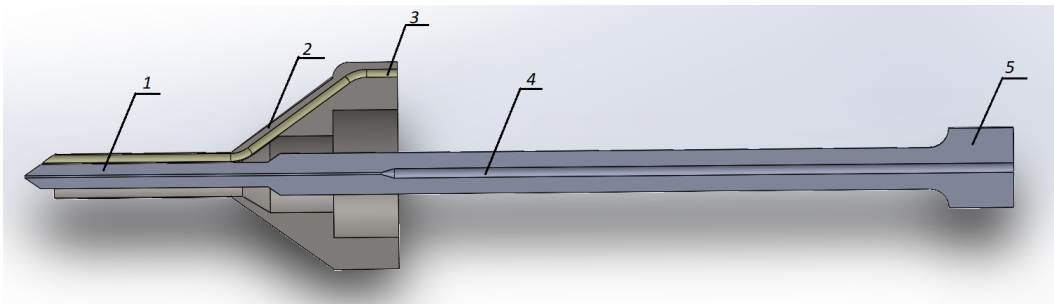
Клінічні дослідження показують, що вираженість набряку рогівки при використанні торсійного ультразвуку статистично нижче аналогічних показників, але відзначається схильність до частих закупорок ультразвукового інструменту [3].

Еліптична факоемульсифікація являє собою поєднання поперечних та поздовжніх ультразвукових коливань. В результаті цього траєкторія руху робочого кінця факоголки стає близькою до еліпсу. Крім того, одночасне використання поздовжніх і поперечних ультразвукових коливань підвищує

ріжучу здатність, але призводить до нагріву робочого елемента та подовження проведення операції [4].

Тобто, стає очевидним, що використання непродольного ультразвуку у поєднанні з крутильним моментом є кроком вперед на шляху підвищення безпеки та ефективності ультразвукової факоемульсифікації.

Пропонована модернізована факомашина, складається з генератора, підключеної до нього рукояткою з титанової голкою, яка коливається в поздовжньому чи крутильному напрямку на ультразвукових частотах, лініями іригації та аспірації.

Рис. 3. Модель модернізованої факомащини

Джерело: розроблено автором

На даному рисунку: 1 – ріжуча голка, 2 – захисний ковпачок, 3 – трубка аспірації, 4 – лінія іригації, 5 – з'єднання з п'єзогенератором непродольно крутильних коливань.

П'єзокристали створюють необхідні ультразвукові коливання для приведення в дію приєднаної ріжучої голки в процесі факоемульсифікації і управляються консоллю. Ультразвуковою голкою, яка здійснює поперечно-крутильні рухи з частотою ~ 34 кГц та заданою інтенсивністю в 9 Вт/см^2 , тканина кришталика подрібнюється до речовини, яку видаляють за допомогою аспіраційно-іригаційної системи.

Резюмуючи вищесказане, проведений аналіз дозволив розробити корисну модель ручки процесу факоемульсифікації з непродольно крутильними коливаннями, особлива форма яких максимально

унеможливити втрату оклюзії при аспірації та пошкодження заднього шару епітелію рогівки.

Література

1. Мобильное устройство для введения интраокулярной линзы: пат. № 2538633С2; заяв. 10.01.2010; опуб. 27.05.2010. URL: <https://patents.google.com/patent/RU2538633C2/ru?q=RU2538633C2> (дата звернення 14.05.2019).
2. Jingjing Yang, A novel phacoemulsification needle with scissor-like motion end effector for reducing heat generation at cornea incision // Sensors and Actuators A: Physical. 2019. Vol. 288. PP. 92-100.
3. Liu Y., Zeng M., Liu X.. Torsional mode versus conventional ultrasound mode phacoemulsification; randomized comparative study. J. Cataract Refract. Surg. 2007. Vol. 33. PP. 287-292.
4. Raney B. System and method for controlling a transverse phacoemulsification system with a foot pedal, US Patent №0005712A1 (1 Jan. 2009).